Zaterdag, 12 December 1942

DAGBLAD

59ste Jaargang, No. 3778

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel., 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Kantoor Verenigde Staten: M. D. BROMBERG & Asso. Inc.
19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.
Kantoor voor Redactie en Administratie Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38

1 Millioen U.S.A.-strijders over Zee.

Zevende verslag van Roosevelt over steunverlening.

Derde aanval van de week op Turijn.

Russen vorderen goed; slaan tegenaanvallen af.

DE NOORDAMERIKAANSE OORLOGSINSPANNING.

President Roosevelt deelde aan het Noordamerikaanse congres mede, dat aan het einde van deze maand de Verenigde Staten meer dan 1.000.000 manschappen overzee zullen hebben gezonden.

In zijn zevende kwartale verslag over het verloop van de Leen- en Pachtwet organisatie zeide Roosevelt, dat de As-mogendheden „tijdelijk het initiatief hebben verloren en wij alles moeten doen om te beletten, dat zij het wederom terugwinnen". Hij zeide, dat de hulp, welke verleend werd onder de bepalingen van de Leen- en Pachtwet in de laatste drie maanden tot 11 December, een totaal bedrag van 2.367.000.000 dollar heeft bereikt. Dit is meer dan een derde meer dan het bedrag, dat gedurende het vorige kwartaal werd uitgegeven, en viermaal zoveel als tijdens de eerste drie maanden, dat de Verenigde Staten in de oorlog waren. Hij zeide, dat sedert het laatste verslag de oorlog een nieuwe phase is ingetreden door „de strijd om de beheersing van de Afrikaanse kustlijn langs de Middellandse Zee".

„Het Russische leger, dat met een grimmige moed heeft weten stand te houden bij Stalingrad, is thans tot het offensief overgegaan. De Japanners hebben roekeloos hun schepen en troepen aan vernietiging blootgesteld bij de Salomonseilanden, een slagveld dat wij kozen".

Roosevelt vervolgde: „Wij moeten al onze krachten samenbrengen teneinde die tegen den vijand in te zetten. Wij moeten ons gezamenlijk productie-vermogen en hulpbronnen samenbrengen, alsook onze klaargemaakte ammunitie en onze gevechtskracht, in het kader van één enkele wereld-strategie. Dat wij in deze richting goede voortgang maken, wordt volgens mijn mening tot uitdrukking gebracht door de gebeurtenissen van onlangs en door dit verslag, waarin het deel werd aangetoond, hetwelk werd bijgedragen door de Leen- en Pachtwet". De President zeide, dat terwijl de Geallieerde stootkracht groter wordt en nieuwe gebieden worden bevrijd, voor ons een nieuwe taak opdaagt, namelijk de mensen die werden uitgeplunderd door de nazies en die uitgehongerd zijn, te voorzien van medicijnen, voedsel en kledingsstukken".

„De Japanners en de nazies hebben onschuldige lieden afgeslacht en vermoord in hun terreur-campagne. Zij hebben de landen, die onder hun macht waren, beroofd van hun voedsel en andere bronnen van bestaan. Zij gebruikten de honger als een middel voor de slavernij, welke zij ingang willen doen vinden".

„De Geallieerde politiek", aldus Roosevelt, „staat hier lijnrecht tegenover. De gezamenlijke machten der Geallieerden zullen voedsel en medicijnen brengen voor de hongerigen en zieken. Elke hulp, die mogelijk is, zal worden verleend teneinde elk bevrijd land te herstellen in zijn vroegere kracht, zodat elk zijn volle bijdrage kan doen voor de overwinning der Verenigde Landen en voor de vrede, die daarna volgen zal".

De totale waarde van de goederen en diensten, die sedert het van kracht worden van de Leen- en Pachtwet van 11 Maart 1941 tot 13 November 1942, werden verleend, bedraagt 7.496.000.000 dollar. Het totaal bedrag over 12 maanden eindigend op 13 November betreffende het Noordamerikaanse aandeel in de oorlog bedraagt 6.526.000.000 dollar (Washington, (AP) 11.12).

DE DUITSE VREES VOOR EEN TWEEDE FRONT.

De Geallieerde Regeringen melden, dat de Duitsers klaarblijkelijk in paniekstemming verkeren uit vrees voor een tweede front op het vasteland en een leger van slaven-arbeiders met grote haast naar Noorwegen aanvoeren om de bouw van fortificaties te bespoedigen langs de 2700 kilometer lange Noorse kust.

Men zeide, dat het reusachtige arbeidsleger bestaat uit 200.000 weerbarstige Duitse burgers, 100.000 opgeroepen Noren, terwijl de rest bestaat uit Russische, Poolse, Serbische, Nederlandse en Belgische oorlogsgevangenen.

Naar men zegt heeft Joseph Terboven, de Duitse Commissaris in Noorwegen, nieuwe machten gekregen over de Noren, teneinde het werk te vergemakkelijken. (Londen, (AP) 11.12).

PERSOONLIJKE VERTEGENWOORDIGER VAN ROOSEVELT IN BRITS INDIË BENOEMD.

Roosevelt maakte op een persconferentie de benoeming bekend van William Philips, den vroegeren gezant in Rome, als zijn persoonlijken vertegenwoordiger in New Delhi, de hoofdstad van Brits Indië.

Hij deelde mede, dat Philips niet in het bezit is van enig speciaal plan of formule, welke zouden kunnen leiden tot de oplossing van het Brits Indische probleem. Philips zal instede de gewone plichten van een diplomatieken vertegenwoordiger in het buitenland waarnemen. De nieuw benoemde bevindt zich thans in Londen en zal spoedig naar New Delhi vertrekken (Washington, (AP) 11.12).

KRUISER „SAN FRANCISCO" TERUG IN DE VERENIGDE STATEN.

De beschadigde Noordamerikaanse kruiser „San Francisco", die een Japans slagschip overwon in het epische gevecht bij de Salomonseilanden, arriveerde te San Francisco voor herstellingen. Het schip is het eerste Noordamerikaanse oorlogsschip dat in de oorlog voor dapperheid in de strijd werd genoemd.

Het leidde een Noordamerikaanse formatie tussen twee Japanse colonnes, die zowel in aantal als in vuurkracht de meerderen waren. De Noordamerikaanse kruiser blies een vijandelijke kruiser op, bracht een torpedojager tot zinken en daagde een Japans slagschip met 14-duims kanonnen van de Kongo-klasse uit. Het slagschip werd zo uitstekend bestreden, dat het de volgende dag een betrekkelijk gemakkelijke prooi was voor torpedo's en bommen, die het uiteindelijk tot zinken brachten. Het is de „San Francisco", waarop zich Schout bij Nacht Daniel Callaghan bevond en de Gezagvoerder van de kruiser, Kapitein Cassin Young. Beiden werden gedood in de aanvangsphasen van de slag, waarbij 28 Japanse schepen tot zinken werden gebracht en 10 beschadigd. De Verenigde Staten verloren 2 kruisers en 6 torpedojagers. (San Francisco, (AP) 11.12).

HET ONTKETENEN DER GEVANGENEN.

Van de Duitse radio:

Het DNB deelde mede, dat aan het voorstel van de Zwitserse Regering voor het gelijktijdige ontketenen der gevangenen „welwillende aandacht wordt geschonken". Hieraan werd toegevoegd, dat men niet in staat is een officieel commentaar te leveren alvorens berichten ontvangen zijn omtrent de uiteindelijke Duitse houding (Berlijn, (AP) 11.12).

BOEIEN VAN DUITSE GEVANGENEN WORDEN GESLAAKT.

Men gelooft, dat de Duitse oorlogsgevangenen in Groot Britannië en Canada bevrijd zijn van hun ketenen drie dagen vóór de dag, welke door de Zwitserse Regering was vastgesteld in een nota aan Groot Britannië en Duitsland.

Geen officiële bekendmaking werd gedaan, doch het Departement van Buitenlandse Zaken maakte op Woensdag bekend, dat het vastbinden van de gevangenen heden zou worden nagelaten. Het Duitse antwoord is nog niet ontvangen, doch de radio van Berlijn zeide gisteren, dat de Zwitserse nota de „welwillende aandacht heeft" van Wilhelmstrasse. (Londen, (AP) 12.12).

GIRAUD NAAR CASABLANCA.

De radio van Marokko deelde mede, dat Generaal Henri Honoré Giraud heden uit Rabat vertrekt naar Casablanca. (Londen, (AP) 12.12).

DE OPSTOOTJES IN TEHERAN.

Een commentator van het Britse Ministerie voor Buitenlandse Zaken schreef de opstootjes in Teheran, tengevolge waarvan Britse troepen naar de buitenwijken van de Perzische hoofdstad moesten worden gebracht, toe aan voorbehoedmiddelen van agenten van de As. Hij zeide, dat de opstootjes en plunderpartijen, die op Woensdagavond door demonstranten in Teheran werden veroorzaakt, door de Perzische politie werden onderdrukt. Voorts zeide hij, dat die de situatie in bedwang heeft en dat er geen sprake van is, dat het Britse leger de stad heeft bezet. Hij zeide, dat economische toestanden de onrust veroorzaakten, vooral een tekort aan brood. Het is waarschijnlijk, dat agitators van de As hiervan gebruik hebben gemaakt om onrust te verwekken langs Ruslands belangrijke voorraadroute. De opstootjes zijn vooral gemunt op den persoon en de politiek van Perzië's pro-Geallieerden Premier Quawam Saltaneh (Londen, (AP) 11.12).

ROOSEVELT TEVREDEN OVER CUBA'S BIJDRAGE.

Roosevelt zeide, dat hij biezonder verheugd is over de goede inspanning, welke door Cuba aan de dag gelegd wordt om af te rekenen met vijfde colonners, Phalangisten en spionnen in het algemeen. Hij zeide op een persconferentie, dat de spionnen-situatie in Cuba vrijwel onder bedwang is gebracht. Hij leverde dit commentaar toen men hem vroeg over de conferentie met President Batista. Roosevelt zeide, dat hij een zeer interessant gesprek voerde met Batista, vooral over Cuba's werk in het bestrijden van vijandelijke elementen (Washington, (AP) 11.12).

BRITSE VLIEGTUIGEN VALLEN FRANSE KUST AAN.

Bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen van de Royal Airforce ronkten heden omstreeks het middaguur boven de Zuidoostelijke kust van Engeland. Korte tijd later werden de vliegtuigen waargenomen boven Dungeness toen zij uit de richting van de Franse kust terugkeerden. Ongeveer een uur tevoren werden vliegtuigen gehoord, die op zeer grote hoogte bij zonnig weer uitvlogen over het Kanaal. (Londen, (AP) 12.12).

DUITSE TEGENAANVALLEN AFGESLAGEN.

„Rode Ster" meldde, dat talrijke Duitse tegenaanvallen in het gebied van Velikie Lukie ten Noord-Westen van Moskou zijn afgeslagen. Het blad zeide, dat in het district van Velikie Lukie zelf de Duitsers viermaal poogden een bewoond punt te veroveren met gebruik van zulke zware strijdkrachten als een regiment infanterie gesteund door 20 tot 25 tanks. Alle aanvallen werden evenwel teruggeslagen. 200 Fascisten werden gedood en 11 tanks vernield of beschadigd.

In een naburige sector vielen de Duitsers aan met een bataljon infanterie, een eskadron cavalerie en 4 tanks. Zij werden evenwel afgeslagen.

Aan het Leningradfront zouden de Duitsers verschillende malen de stellingen hebben aangevallen van de afdeling onder bevel van Commandant Tolnackov. De Duitsers stieten evenwel op een krachtige weerstand en trokken terug na bloedige verliezen geleden te hebben.

Aan het Centrale front bestoken bommenwerpers en gevechtsvliegtuigen in hevige sneeuwstormen de Duitsers in het gebied van de spoorlijn tussen Rzhev en Vyazma. Naar men zegt is de furie van de storm zo groot, dat een belangrijke vaardigheid nodig is voor de soldaten om bij elkaar te blijven. (Moskou, (AP) 11.12).

Het nieuws van vandaag.

Roosevelt zeide in zijn zevende verslag over de steunverlening aan de Geallieerden der Verenigde Staten, dat de As het initiatief over de gehele linie „althans tijdelijk" heeft verloren. Hij onthulde tevens, dat het aantal Noordamerikaanse troepen over zee tegen het einde van deze maand meer dan één millioen zal bedragen. En dit in weinig meer dan een jaar (blz. 1).

In verband hiermede is het aardig er eens op te wijzen hoeveel een millioen wel is. Sedert de geboorte van Christus zijn nog bij lange na geen millioen dagen verlopen: 1942 x 365 = 709.830. Hierbij moet nog een aantal schrikkeldagen, dus 1942: 4 = 485; 485 — 19 = 466 (De eeuwjaren zijn geen schrikkeljaar). Aan het einde van deze maand en dus ook van dit jaar zijn dan 710.296 dagen verlopen sedert Christus' geboorte. Als men verder rekent zal men zien, dat de één millioenste dag na Christus' geboorte valt op de 265ste dag van het jaar 2739. Dat is dus nog evenlang vooruit als het jaar 1203 achter ons ligt: hartje Middeleeuwen — Kruistochten e.d.! Als bij wijze van spreken sedert het begin van de nieuwe jaartelling elke dag 1 Noordamerikaanse soldaat over zee was gegaan dan zouden er aan het eind van dit jaar dus nog geen millioen weg zijn. Dit is nu in zulk een kort tijdsverloop geschied en als de invasie van het Europese vasteland komt zullen een millioen mannen nog veel sneller over zee worden gevoerd.

In de afgelopen nacht werd Turijn voor de derde maal in deze week aangevallen. Wij vragen ons af wat er nog van de stad over is......

Ook Napels kreeg de volle laag.

In Noord-Afrika is het in Tunis blijkbaar nog niet tot een groot treffen gekomen. Een Duitse tegenaanval werd bij Medjez el Bab afgeslagen. Medjez en Bab ligt op ongeveer 55 kilometer ten Zuiden van Tunis. Het schijnt dus, dat de Geallieerden zich van Tebourba teruggetrokken. Een Geallieerde zegsman gaf te kennen, dat Generaal Anderson niet zal aanvallen alvorens hij zeker van de overwinning is. Generaal Montgomery schijnt nog met actieve patrouilleringen bezig te zijn. Sprak het communiqué van Cairo gisteren over de zenuwtoestand der Asstroepen, heden wordt gemeld, dat de operaties volgens het plan vorderen zonder dat hinder van den vijand wordt ondervonden. Wel vreemd (blz. 1).

In Rusland ontwikkelden de Russen hun offensieven voortdurend en slaan zij alle Duitse tegenaanvallen af (blz. 1).

Montgomery's operaties gaan volgens het plan.

Duitse tegennanval bij Medjez el Bab afgeslagen.

Japans offensief in China's Yunnan-provincie.

Groot Britannië ontketent Duitse gevangenen.

RUSSISCH MIDDAGCOMMUNIQUÉ.

„In de nacht van 11 op 12 December zetten onze troepen in het gebied van Stalingrad hun offensief in dezelfde richting voort.

„In de Noordelijke buitenwijken van Stalingrad hebben Russische afdelingen onder bevel van Gorokhov den vijand uit verschillende versterkte punten verdreven. In een fabriekswijk veroverden de mannen van het Rode leger zeven vijandelijke uitgravingen en doodden zij meer dan een compagnie Duitsers. Ten Noord-Westen van Stalingrad versterkten de Russische troepen hun stellingen en voerden offensieve gevechten. Een Russische afdeling brak door vijandelijke mijnenvelden heen, welke waren versterkt door prikkeldaadversperringen en doodde meer dan 300 Duitsers en maakte 8 kanonnen buit, alsmede 16 machinegeweren, 11 mortieren, 10 anti-tankgeweren, 37 automatische geweren, 1 draadloos station, 1 munitie-depot en ander oorlogsmateriaal. In een andere sector heeft een bataljon van het Duitse voetvolk met steun van tanks een tegenaanval uitgevoerd tegen de Russische stellingen. De mannen van een Russische afdeling lieten den vijand tot op korte afstand naderen en openden toen een verschrikkelijk vuur. Na meer dan 200 soldaten aan doden en drie tanks te hebben verloren, trok de vijand zich terug. Vele wapenen werden door de Russen op het slagveld buitgemaakt.

Ten Zuid-Westen van Stalingrad werd een eskadron van de vijandelijke cavalerie door het Rode leger uitgeroeid.

In een andere sector ondernamen een vijandelijk bataljon infanterie en 13 tanks een aanval op een Russisch sterkte-punt. De manschappen van het Rode leger sloegen deze aanvallen af. Meer dan 300 vijandelijke soldaten verloren hierbij het leven, terwijl 3 tanks buiten werking werden gesteld.

Aan het Centrale front versterkten de Russische troepen hun stellingen en zetten zij hun opmars voort.

Ten Westen van Rzhev slaagden de mannen van een Russische afdeling erin onder dekking van het artillerie- en mortiervuur een oversteek over een rivier te forceren, nadat een fel gevecht was uitgebroken in de eerste linies van de linies van vijandelijke loopgraven. De Russen vernietigden 15 Duitse uitgravingen en 18 blokhuizen. De vijand verloor ongeveer 800 manschappen en officieren aan doden.

In het gebied van Velikie Luki werden de vijandelijke tegenaanvallen door de Russen afgeslagen en heerste er een strijd teneinde de ingesloten Duitse garnizoens uit te roeien. Zeven Duitse vliegtuigen werden tijdens de luchtgevechten door de Sovjet-mannen neergeschoten.

Ten Noord-Westen van Tuapse waren onze troepen gewikkeld in gevechten van plaatselijk belang. In een sector werden door den vijand pogingen in het werk gesteld om een wig te drijven in onze verdedigingslinies, doch de opzet van de nazies mislukte telkenmale. De Rode soldaten voerden een tegenaanval uit en sloegen den vijand terug, bij welke gelegenheid 150 Duitse officieren en manschappen werden gedood". (Moskou, (AP) 12.12)

RUSSEN ZIJN BEZIELD VAN GOEDE GEVECHTSGEEST.

President Roosevelts speciale vertegenwoordiger in Rusland, Brigadier-Generaal Patrick Hurley, zeide op een persconferentie in Moskou na een bezoek te hebben gebracht aan het Stalingrad-front, dat de Russische generaals en soldaten zeer benoedigd werden door het nieuws uit Libye en Noord-Afrika.

Hurley zeide bij het Rode leger een algemeen heersende offensieve geest te hebben opgemerkt terwijl het moreel der troepen ook uiterst hoog is. Hem was geoorloofd volledig kennis te nemen van veldkaarten alsook van luchtverkenningen boven het gevechtsgebied als ware hij een officier van het Rode leger. Hij zeide ten zeerste te zijn getroffen door het inzicht, de moed en de gevechtsgeest van het Russische leger (Moskou, (AP) 11.12).

VIJANDELIJKE AANVALLEN IN NOORD-AFRIKA AFGESLAGEN.

Het communiqué, dat werd uitgegeven door het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika luidt als volgt:

„Gisteren vielen twee vijandelijke colonnes van tanks die door de infanterie gesteund werden aan in de richting van Medjez el Bab. De ene afdeling kwam uit het Noorden langs de Westelijke oever van de rivier de Medjerda. Door onze strijdkrachten werd dadelijk tot de tegenaanval overgegaan waardoor een aantal tanks vernield werd. De andere colonne, die vanuit het Oosten oprukte, naderde Medjez el Bab op minder dan 700 meter, doch trok zich terug toen het tot een treffen kwam tegen onze artillerie- troepen en gevechtsvliegtuigen, die verschillende tanks vernietigden. Franse strijdkrachten, waaronder zich infanterie- en artillerie-troepen bevonden, hebben deelgenomen aan dit gevecht. De Geallieerden verloren enige tanks; de vijandelijke verliezen zijn belangrijk groter. In andere vooruitgeschoven gebieden voerden onze troepen offensieve patrouille-tochten uit" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 11.12).

De stemming in Zuid-Afrika.

Boerenoorlog nog niet vergeten; men is slechts pro - Engels omdat men het nazisme nog erger vindt, aldus Jan Greshoff.

Nederland heeft ook in Zuid-Afrika niets aan cultureel werk gedaan.

VESTIGING VAN EIGEN INDUSTRIE NOODZAKELIJK.

Gevoel van Groot Nederlandse taal en stamverwantschap leeft nog wel

Bij zijn verblijf in Buenos Aires in October jongstleden heeft Jan Greshoff aldaar een lezing gehouden over Zuid Afrika, die onzes inziens van groot belang is in het kader van de Groot Nederlandse gedachte. Het volgende verslag van Greshoffs lezing troffen wij aan in „Nederland, Weekblad voor de Nederlanders in Latijns Amerika":

Jan Greshoff zeide dat, tengevolge van Duitse propaganda, vooral uitgaande van het korte-golf-station te Zeesen, waartegenover nooit iets van Nederlandse zijde stond, een groot gedeelte van de Afrikaander-bevolking — dus de „boeren" van Nederlandse afkomst — niet het geringste enthousiasme voor de geallieerde zaak gevoelt, terwijl een groep daaronder zelfs openlijk pro-Duits is. De Premier der Zuidafrikaanse Unie, Smuts, beschikt dan ook slechts dank zij der hulp der Engelse bevolking of mensen van Britse afkomst over de nodige meerderheid, met welke hij heeft kunnen doorzetten, dat de Unie zich bij het uitbreken van de oorlog aan de Geallieerde zijde schaarde. Over het algemeen mag echter aangenomen worden, dat het overgrote gedeelte der bevolking van Nederlandse stam anti-Brits gebleven is. De regerings-meerderheid helpt de Geallieerden niet uit vriendschap voor Engeland, maar omdat zij het naziedom als erger dan Engeland beschouwt.

Volgens Greshoff was de blijvende afkeer tegen Engeland aan verschillende factoren toe te schrijven. Na de Zuidafrikaanse oorlog heeft de Britse regering aan het land weliswaar snel een grote mate van autonomie gegeven, maar heeft daarbij het streven van het land om zich ook economisch autonoom te maken naar vermógen tegengewerkt, en het ontstaan ener industrie verhinderd teneinde het afzetgebied voor de Britse industrie niet te verliezen. Tevens blijft bij de Britten in Zuid Afrika een neiging bestaan, de Zuidafrikaanders van Nederlandse stam niet geheel als gelijkwaardig te beschouwen; iets wat de Afrikaander zich niet laat welgevallen.

Dit laatste geldt en heeft vanouds ook gegolden voor de geboren Nederlanders in Zuid-Afrika. Reeds in de tijd van de „Compagnie" koesterden de in het land geboren Nederlanders weinig sympathie voor de uit het moederland komenden, die veelal behebt waren met overdreven ambtenarij en een gevoel van superioriteit, dat zij niet onder stoelen of banken staken. In de jaren, die aan de Zuidafrikaanse oorlog voorafgingen, heeft de regering, en vooral President Kruger, heel wat Nederlanders over laten komen om te helpen bij de modernisering en organisatie van het land, voor welke taak locaal niet genoeg daartegen opgewassen krachten te vinden waren. Onder deze Nederlanders waren verscheidene, die het land grote diensten bewezen hebben, als bijv. Dr. Leyds, maar het gros der nieuw-aangekomenen, hoewel goed werk doende, zag neer op de in Zuid Afrika geborenen, ging er prat op dat zij daar gekomen waren om het werk op te knappen, dat de Zuidafrikaanders niet konden doen, lachten om wat zij noemden het „brabbeltaaltje" der Afrikaanders, en verwekten door dit tactloze gedrag veel wrevel.

Bij de in Zuid-Afrika gevestigde geboren Nederlanders is dit er nog verre van uit: zij spotten wel met het „Afrikaans", dat sedert enige jaren de officiële taal — naast Engels — geworden is in plaats van het vroegere Nederlands, geven op aanstootgevende wijze uiting aan hun ergernis over het geringe enthousiasme der Afrikaanders voor de oorlog enz.

Hierbij komt, dat terwijl van Duitse zijde veel en handige propaganda gemaakt is in Zuid Afrika, die van Nederlandse zijde vrijwel geheel verzuimd is. „Er is geen geld voor" heette het; een fout, die Nederland daar als overal begaan heeft. Andere landen, vooral Duitsland, schonken bibliotheken aan Zuidafrikaanse universiteiten en cultuur-instellingen; Nederland deed niets. Enz.

Resumerende oordeelde Greshoff, dat er op het ogenblik voor Geallieerden en Nederlanders weinig te doen is in Zuid-Afrika. Een gedeelte van de bevolking ziet, tengevolge van Duitse propaganda, de oorlog als een voortzetting van háár strijd tegen Engeland; een ander gedeelte ziet de oorlog als de strijd voor de democratie, en heeft politiek wat veld gewonnen sedert Japan aan Duitse zijde aan de oorlog deelneemt, omdat de Zuidafrikaander de Japanners beschouwt als „kleurlingen", maar van enthousiasme voor de Geallieerde zaak of voor Nederland zal zolang de oorlog voortduurt geen sprake zijn.

Wat de economische omstandigheden aangaat formuleerde de Heer Greshoff de toestand als volgt: Economisch is Zuid Afrika bijkans geheel aangewezen op zijn uitvoer van goud en diamanten, en als nieuwe toestanden, uit de oorlog na de vrede ontstaande, de belangrijkheid van die twee artikelen verminderen, wat niet onwaarschijnlijk is, zal Zuid-Afrika er slecht aan toe zijn. De redding zal zijn het ontstaan en de bevordering van een eigen industrie, welke het land grotendeels zelfbedruipend maakt. In de overgangstijd vooral zal Zuid-Afrika grote behoefte hebben aan industrieartikelen, welke het vóór de huidige oorlog hoofdzakelijk uit Duitsland betrok, omdat men vijandig stond tegenover de Britse industrie. Van deze omstandigheid zou Nederland gebruik kunnen maken; Duitsland zal uitgeschakeld zijn, Engeland blijft onbemind, en bij een flinke, handige, tactische economische propaganda van Nederlandse zijde zal in Zuid-Afrika allerlei te bereiken zijn.

Wat politieke en culturele propaganda betreft: op het gebied der eerste is niets dan een fiasco te verwachten, maar op cultuur-gebied is veel te bereiken, mits dat op tactische wijze bevorderd worde, en het karakter van directe en bewuste propaganda vermeden worde. Het gevoel van stam- en taalverwantschap is niet verdwenen, ondanks de hierboven geschetste wrijvingen, en in Zuid Afrika is een eigen cultuur aan het groeien, die alle eerbied verdient. Daaraan behoort na de oorlog in ons land grotere aandacht gewijd te worden, maar het behoort te geschieden op tactische, discrete wijze, en vooral dient daarbij alles vermeden te worden wat ook maar zweemt naar behandeling of beoordeling „uit-de-hoogte".

CURACAO

CURAÇAO EN DE KONINGIN.

Naar wij vernemen is aan Hare Majesteit de Koningin niet slechts het telegram gezonden, dat de Staten eenparig besloten tot onze Vorstin te richten, maar is tevens een groot deel van de toespraak van den Voorzitter der Staten, welke reageerde op de Koninklijke rede, aan Hare Majesteit telegraphisch ter kennis gebracht.

CURAÇAO BIJ VENEZOLAANS NATIONAAL FEEST VERTEGENWOORDIGD.

Eerbewijs aan Simon Bolivar.

Bij gelegenheid van de herdenking der overbrenging van het stoffelijk overschot van wijlen Simon Bolivar op 17 December as. te Caracas zal de Nederlandse Regering vertegenwoordigd zijn door Harer Majesteits Gezant. Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao heeft voor deze gelegenheid tot vertegenwoordigers van het Staatsdeel benoemd de Heren John H. Sprockel, voorzitter der Staten van Curaçao en Carel J. Baron van Asbeck, Algemeen Militair Commandant.

DAGORDER ALGEMEEN MILITAIR COMMANDO CURAÇAO.

De Kapitein ter Zee; Oudst Aanwezend Zeeofficier; Algemeen Militair Commandant in het Gebiedsdeel Curaçao; maakt bekend: dat bij Koninklijk Besluit van 29 October 1942 No. 6 is benoemd tot Ridder der 4de Klasse in de Militaire Willemsorde: de luitenant-kolonel der infanterie van het Koninklijk Nederlands-Indische Leger **N. L. W. Straten.**

Ten eerste: Als commandant van de Expeditie naar Portugees-Timor in December 1941 bij het voorbereiden en doen uitvoeren van de landing en bij de onderhandelingen met de Portugese autoriteiten aldaar blijk gegeven van initiatief en van beleidvol optreden.

Ten tweede: In Februari 1942 op bekwame wijze tegenstand geboden aan den te Dilly gelanden vijand.

Ten derde: Gedurende enige maanden moedig standgehouden en onder moeilijke omstandigheden de guerrillakrijg doeltreffend georganiseerd uit troepen die tweemaal waren uiteengeslagen, waardoor de verovering van Timor tegen een machtigen vijand werd bemoeilijkt.

Voorts is bij Koninklijk Besluit van 29 October No. 7 ingesteld het „Ereteken voor Belangrijke Krijgsverrichtingen" met gesp „Timor 1942".

SCHOUT BIJ NACHT VAN ASBECK.

Carel J. Baron van Asbeck, Algemeen Militair Commandant, is van Kapitein ter Zee bevorderd tot Schout bij Nacht.

Deze bevordering zal ongetwijfeld allerwegen met grote sympathie ontvangen worden.

RADIO-REDE VICE-ADMIRAAL C. E. L. HELFRICH.

De rede, die vice-admiraal Coenraad E. L. Helfrich Vrijdag voor Radio-Oranje zou houden, is uitgesteld tot Zondagmiddag.

„KATHOLIEKE ENCYCLOPAEDIE".

De Redactie vraagt ter overneming een uitgave van de Katholieke Encyclopaedie, waaraan zij sterke behoefte heeft.

Opgaven aan de Redactie, Postbus 80, of telefonisch op nummer 1858.

Ook de Duitse uitgave van Herder kan dienen.

VERENIGINGSNIEUWS.

Katholieke Sport Centrale: Zondag, 13 December 1942, Tennis Kampioenswedstrijden Club Entre Nous (tennisveld Barge Bad).

Baseball: Lucky Strike speelt op De Hoop.

Voetbal. Rif: 10.— Tropiaals — Excelsior: 16.30 D. S. C. — Unidos. Santa Rosa C. S. R. — Jong Bonaire.

APOTHEKEN.

Deze week hebben de volgende apotheken de Zondag- en nachtdiensten:

Otrabanda: Botica Emma (tel. 1636)

Punda: Botica Excelsior (tel. 2004).

NEDERLAND.

IN MEMORIAM H. FERWERDA.

C. J. Baron van Asbeck schrijft ons:

Ik gevoel het als een behoefte, ik zou bijna zeggen een ereschuld, om bij het heengaan van Vice-Admiraal Ferwerda een eerbiedig saluut te brengen aan dezen bekwamen officier en groten leider van mensen. Ferwerda werd in 1906 adelborst 1e klasse en eindigde zijn loopbaan als vice-admiraal in de functie van Commandant der zeemacht in Nederlands Indië. Hij heeft die functie vier jaren bekleed, juist in de tijd, dat de opleving in onze verdediging zich deed gevoelen.

Die opleving kwam onder de drang der omstandigheden. Ferwerda had sedert 1919, het jaar van de vrede maar ook van de ineenzakking van onze nationale gevoelens, ons volk trachten te doordringen van het belang ener goede verdediging. Zijn stem was die cens roependen in de woestijn. In 1923 als secretaris van de Vlootwet Commissie vocht hij „a losing battle". Sedertdien ging het berg-af met de Koninklijke Marine. De achterstand in die 15 jaren van bezuiniging was niet meer in te halen. Toen Nederland viel, was het slagkruiserproject aan de orde en stonden een paar tienduizend tonners op stapel.

Te laat! Zijn tijd als „Vlootvoogd" (want zo is de populaire titel van den „Commandant der zeemacht en Hoofd van het Departement van Marine in Nederlands Indië) was er een van koortsachtige activiteit. Alles moest worden opgebouwd, wat in de achterliggende jaren uit geldgebrek was blijven liggen.

Ferwerda woonde alle grote oefeningen van de vloot persoonlijk bij, besprak de problemen en trok zijn conclusies. Maar altijd geschiedde zulks in gezamenlijk overleg met zijn commandanten. Hij wist vertrouwen te schenken en vertrouwen te oogsten. Bij zijn terugkeer in Nederland in het voorjaar van 1940 was hij een gebroken man. De vier tropenjaren van intense arbeid hadden hem voor zijn tijd gesloopt. De dood heeft thans een eind gemaakt aan dit welbestede leven. Hij heeft de overwinning niet mogen zien. Maar hij draagt de sympathie en de achting mede in het graf van talloze jongeren, die die overwinning wel zullen zien en die zijn lichtend voorbeeld steeds voor ogen zullen houden. Ferwerda, rust zacht!

FILM

Mannen van Texas (West End). Een van de grootste problemen waar de jonge republiek der Verenigde Staten van Noord-Amerika in de vorige eeuw tegen te kampen had, was wel het behoud van de eenheid in eigen huis. De staat, die hierbij de grootste hoofdbrekens bezorgde, was misschien wel de Zuidelijke staat Texas.

Texas kon namelijk terugzien op vele jaren van een min of meer groot zelfstandig bestaan, is steeds een bufferstaat geweest tegen invallen van het Zuiden, met name Mexico, dat inderdaad een lastige buurman kon zijn. De mensen van Texas waren dan ook bezield van een groot patriottisch gevoel en beschouwden hun Noordelijke landgenoten als volkomen vreemde indringers. De afkeer ten opzichte van het Noorden leidde er in de Amerikaanse Burgeroorlog er zelfs toe, dat men zich bij het Zuiden aansloot.

Deze oorlog werd evenwel door de Noordelijke staten gewonnen, met als gevolg dat Texas deel moest uitmaken van de Unie van Noord-Amerika.

In deze tijd was het, dat zich onder het volk elementen vertoonden, die zich gehuld in een zwak patriottisch vernisje lieten doorgaan de onafhankelijkheid van de staat na te streven, doch in werkelijkheid hun eigen voordeel zochten. Aanvankelijk gesteund door de patriottische Texans, slaagden zij erin zich een grote macht onder het volk te verwerven.

De film „Men of Texas" geeft hiervan een boeiend en interessant relaas, hetgeen zeker veel zal kunnen bijdragen, tot het zich vormen ener idee welk een strijd de Verenigde Staten van Noord-Amerika in eigen huis hebben moeten voeren, ten einde de eenheid, die zich vooral in deze tijd zo welsprekend demonstreert, te erlangen en te behouden.

Buitenland.

DUITSERS BIJ MEDJEZ EL BAB TERUGGESLAGEN.

Noland Norgaard seint van het Geallieerde Hoofdkwartier in Noord-Afrika:

Noordamerikaanse pantserstrijdkrachten en Britse grondtroepen sloegen met steun van Franse artillerie en infanterie twee Duitse tankcolonnes terug, die gisteren Medjez el Bab aanvielen op 55 kilometer ten Zuid-Westen van Tunis. De aanval vond uit het Noorden en het Oosten plaats.

De Duitse colonne, die in Zuidelijke richting oprukte en die door een Geallieerden zegsman in het Hoofdkwartier als „nogal sterk" werd beschreven, kwam langs de Westelijke oever van de rivier Medjeida van Tebourba. Deze colonne werd getroffen door een scherpe tegenaanval en teruggedreven met verlies van een aantal tanks. De tweede Duitse tank- en infanteriecolonne, die uit het Oosten kwam, liet men naderen tot op 700 meter van Medjez el Bab alvorens die tegen te gaan met een geconcentreerde bestoking door Geallieerde tanks, infanterie, vliegtuigen en artillerie. Een groot aantal Duitse tanks werd vernield en de colonne van de as werd tot de terugtocht gedwongen. Naar vermeld wordt zijn de Geallieerde verliezen veel kleiner dan die van den vijand. Een Geallieerde zegsman verklaarde, dat beide defensieve gevechten „een schitterend voorbeeld gaven van de samenwerking tussen onze grond- en luchtstrijdkrachten. Gevechtsvliegtuigen arriveerden haast ogenblikkelijk toen de aanvallen kwamen en beschoten den vijand op krachtige wijze." (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 11.12).

VAN HET FRANSE COMMUNIQUé IN NOORD-AFRIKA.

Het communiqué van het Franse Hoofdkwartier in Noord-Afrika luidt: „In het gebied ten Westen van Kairouan maakten onze offensieve verkennings-afdelingen voortgang volgens het plan. Van andere fronten is niets te vermelden." (Algiers, (AP) 11.12).

23.000 ASSOLDATEN IN TUNIS.

Een bericht van het Tunische front zeide, dat het aantal soldaten van de as in Tunis thans geschat wordt op ongeveer 23.000 (Londen, (AP) 12.12).

DUITSERS VOEREN GROTE VERSTERKINGEN AAN IN TUNIS.

Een bericht van het Tunische front deelde mede, dat het aantal as-troepen in Tunis thans wordt geschat op ongeveer 23.000 Duitsers en 5.000 Italianen. Grote aantallen worden door de lucht aangevoerd. Ongeveer 10 of 12 JU-52's komen elke dag in Tunis aan. (Londen, (AP) 12.12).

OORLOGSCOMMUNIQUé VAN CAIRO.

Het gezamenlijke oorlogscommuniqué van Caïro luidt als volgt: „De ontwikkelingen in het gebied van El Agheila hebben voortgang volgens het plan zonder hinder van den vijand. Het landingsterrein te Nofilia op 145 kilometer ten Westen van El Agheila werd gisteren met succes aangevallen door onze gevechtsbommenwerpers, die ook kampementen en voertuigen aanvielen in het gevechtsgebied.

Tijdens deze operaties werden 3 vijandelijke gevechtsvliegtuigen neergeschoten en werden andere beschadigd. De havengebieden van Tunis werden gebombardeerd in de nacht van 10 op 11 December en een brand werd veroorzaakt aan de ingang van het Kanaal. Op zijn minst 8 vijandelijke transportvliegtuigen, een bommenwerper en 4 vijandelijke tweemotorige gevechtsvliegtuigen werden door onze gevechtsvliegtuigen neergeschoten, die een luchtconvooi, dat ten Zuiden van het eiland Lampedusa in Noordelijke richting vloog, aanvielen. Gisteren werd Napels gebombardeerd. Voltreffers werden geplaatst op de steigers en op koopvaardijschepen. Branden en ontploffingen ontstonden langs de gehele waterkant. Van deze operaties keerden 4 onzer vliegtuigen niet terug" (Caïro, (AP) 12.12).

DE BESTOKING VAN DE JAPANNERS OP NIEUW GUINEA.

Dean Schedler seint van ergens op Nieuw Guinea:

De Geallieerde veldartillerie wierp tonnen aan granaten in de slinkende Japanse positie rond Buna nadat Noordamerikaanse troepen een tweede tegenaanval afsloegen op hun wig tussen het dorp en de missie. Andere Noordamerikaanse en Australische troepen veroverden nabijliggende Japanse kazematten in felle bajonettencharges.

De vijandelijke basis te Gona op 20 kilometer verder naar het Noorden aan de kust is volledig onderworpen, doch de Japanners hielden op kloppe wijze een strook strand tussen de Kapen en Endaiadere. Over het algemeen zijn de vijandelijke posities niet meer dan 2 kilometer breed, hoewel enkele Nipponezen het nog uithouden op het pad naar Soputa, bijna 10 kilometer het land in.

De laatste Japanse aanval op de Noordamerikaanse wig naar de zee tussen het dorp Buna en Kaap Endaiadere werd op Woensdagavond om 21 uur geopend. Het vijandelijke mortiervuur van de missie en het dorp bestookten de kleine Noordamerikaanse strijdmacht, doch deze had zich goed ingegraven en hield krachtig vast.

Toen gillende Japanners van beide kanten kwamen aanstormen rekenden de Noordamerikaanse machinegeweren, submachinegeweren en kleine wapenen eerst af met de strijdmacht, die van de missie kwam en vervolgens werd de patrouille uit het dorp opgeruimd. De terugtrekkende Japanners lieten 7 doden en 2 machinegeweren achter en sleepten andere doden en gewonden met zich terug. Men gelooft, dat het Japanse garnizoen erg verminderd is door het lange beleg, dat door de Geallieerde troepen is gelegd, die zich eerst een weg hadden geslagen over de Owen Stanley bergen van Port Moresby uit in een van de meest verbazingwekkende offensieven in de geschiedenis van de oorlog.

9 Bommenwerpers, geëscorteerd door 18 gevechtsvliegtuigen, wierpen pakjes en voorraden voor de belegerde Japanners, doch de Geallieerde artillerie legde ogenblikkelijk een moordend gordijnvuur waar de pakjes waren geworpen.

Door de verovering van grote voorraden voedsel en munitie te Gona gelooft men, dat de Japanners honger lijden of een ernstig tekort aan voorraden hebben. De Geallieerde troepen onder de persoonlijke leiding van MacArthur, maakten nieuwe voortgang naar het vliegveld van Buna, dat reeds onder artillerievuur staat.

De vijand gebruikte mortieren en 75-mm kanonnen. Tevens had hij verschillende machinegeweernesten, die van blokken en cement gemaakt waren. Bittere handgevechten ontstonden toen de Geallieerden de geschutspunten een voor een opruimden.

De Australiers, die de verovering van Gona Woensdag op 17 uur voltooiden, rukken thans snel op naar Kaap Killerton. (Ergens op Nieuw Guinea, (AP) 11.12).

JAPANSE VERLIEZEN IN TSJEKIANG.

Het Chinese Hoofdcommando deelde mede, dat de Japanners belangrijke verliezen leden in de provincie Tsjekiang. Men zeide, dat 7000 soldaten van het marionetten Chinese commando de verliezen aan hun Japanse geallieerden toebrachten. De vijand liet versterkingen aanrukken en deed een tegenaanval. De gevechten zijn nog in voortgang.

In het Noorden van Hunan vallen de Chinezen aan en traden zij Chiangan op 3 December binnen na Japanse verliezen te hebben veroorzaakt. De Chinese troepen meldden intussen belangrijke winsten in hun aanval op de vijandelijke stellingen ten Zuid-Westen van Tsjungsjan, de geboorteplaats van Dr. Sun Yat Sen, de grondlegger van de Chinese Republiek. Deze plaats ligt nabij het Portugese Macao.

In het Centrale gebied van Anhwei hebben de Chinezen twee vijandelijke punten veroverd ten Zuid-Westen van Wuwi. Zij brachten den vijand verliezen toe alvorens zich naar hunne bases terug te trekken. (Tsjungking, (AP) 11.12).

GEEN NIEUWE CARDINALEN.

In Vaticaanstad werd thans bekend gemaakt, dat geen nieuwe Cardinalen zullen worden gecreëerd tot na het einde des oorlogs.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— Washington: Het Departement van de Noordamerikaanse Marine maakte bekend, dat het vroegere lijnschip „President Coolidge", dat dienst deed als troepen-transportschip van het Noordamerikaanse leger, „ergens op de Stille Zuidzee" op een mijn gelopen is en tengevolge daarvan tot zinken is gekomen. Aan boord van het schip bevonden zich 4000 soldaten. Dezen bevinden echter allen in veiligheid: Slechts vier mannen worden vermist.

— Londen: Het DNB zeide, dat de strijdkrachten van de Russischen generaal Zjukov Belyi hebben bereikt. Deze plaats ligt ongeveer 120 kilometer ten Noorden van Smolensk en 95 kilometer ten Zuid-Westen van Rzhev.

— Londen: Het communiqué, dat werd uitgegeven door het Britse Ministerie van Luchtvaart, luidt: „Een kleine strijdmacht van onze bommenwerpers heeft Turijn in de afgelopen nacht aangevallen.

Er heerste zeer slechte weergesteldheden boven Frankrijk en het Noordelijke deel van Italië. Het was voor de bemanningen van onze bommenwerpers zeer moeilijk hun objecten te vinden, welke zij echter hevig bmbardeerden. Drie onzer vliegtuigen worden vermist".

Dit was de derde aanval van deze week op Turijn en de tweede op Napels. Tezelfdertijd onderschepten gevechtsvliegtuigen, die waarschijnlijk vanuit Malta opereren, een luchtconvooi, dat naar het Noorden vloog. Dit gebeurde ten Zuiden van Mapadusa tussen Tunis en Sicilië. Op zijn minst 13 vliegtuigen werden neergeschoten. Ook werd een aanval uitgevoerd op de dokken in Tunis in de nacht van 10 op 11 December. Hierdoor werden grote branden gesticht. De vliegtuigen, die Napels hebben aangevallen, opereerden van Geallieerde bases uit in Noord-Afrika.

— New Delhi: Het communiqué van het Noordamerikaanse leger zeide, dat zware bommenwerpers gisteren hun aanvallen hebben voortgezet op de Japanse installaties te Rangoen, Port Blair en op de Andaman eilanden. Opslagplaatsen en dokken te Rangoen werden opgeblazen.

Programa de solemnidad

Que se celebrará en la Iglesia de Monte Carmelo el dia 17 de Diciembre de 1942, trasmitiendo la estacion Princesa Juliana „Curom" por la paz de Venezuela en ocasion de cumpliese en ese dia cien años de la traslacion de los restos del Libertador Simon Bolivar, de Santa Marta (Columbia) a Caracas, y 112 años de su muerte.

1.	A las 7 a.m.	Misa solemne por tres padres por el descanso eterno del Libertador.
2.	A las 10 a.m.	Te Deum en accion de gracia.
A.	Himno	„Wilhelmus „
B.	„	„Venezuela „
C.	„	„Colombia „
D.	„	„Ecuador „
E.	„	„Peru „
F.	„	„Bolivia „
G.	„	„Panama „
3.		„Marcha Funeral que fue compuesta para el acto de las exequias del Libertador año 1830
4.		„Te Deum Pontifical.
5.		„Sermom en Castellano por el Padre Julio Henriquez.
6.		„Bendicion Pontifical de una corona de flores naturales confesionada en Caracas.
7.		„Cancion en honor de La Virgen de Monte Carmelo.
8.		„Cancion "Laudate"
		Fin de las ceremonias en la Iglesia con los Himnos "Wilhelmus y Venezuela"
9.		Salida para la Plaza Bolivar.
		La estacion Princesa Juliana „Curom"
		Radiara los Himnos
B.		"Wilhelmus „
C.		"Venezuela „
D.		"Colombia „
E.		"Ecuador „
F.		"Peru „
G.		"Bolivia „
H.		"Panama „
10.		En la Plaza Bolivar apertura del acto por el señor Don Pedro Rodriguez Berroeta, Consul General de los Estados Unidos de Venezuela y presidente Honorario del Comite.
A.		El Presidente y el Presidente Honorario haran entrega de la corona al señor Doctor John De Jongh, Vice-Presidente quien la ofrenda a nombre del comite 17 de Diciembre pro-conmemoracion centenario de la traslacion de los restos del Libertador.
B.		Palabras por el Señor Constan Casiano Director del semanario catolico "La Union" en Holandes.
C.		Palabras por el Señor Ramon Diaz Chirino.
11.		Clausura del acto por el Presidente Señor Pedro Pinto A.

INGEZONDEN.

(Buiten verantwoordelijkheid der Redactie).

DE SCHORSING DER PRACTIZIJNS.

Naar aanleiding van de schorsing der Practizijns Meester Stephanus W. van der Meer, Lodewijk O. Lampe en C. A. Eman, stuurde de Heer H. E. Lampe van Aruba, broer van den geschorsten Practizijn Lodewijk O. Lampe, ons het volgende stuk, waarin de schrijver zijn zienswijze geeft over de bevoegdheid van het Hof van Justitie optredende als College oefenende toezicht en discipline over de practizijns. De Redactie plaatst dit ingezonden stuk **„buiten verantwoordelijkheid"** en geeft als in vorige conflicten beiden partijen gelijkelijk gelegenheid het hare te zeggen, **zonder zichzelve partij te stellen** in een aangelegenheid, die door de betrokken instanties moet worden uitgemaakt.

Bij landsverordening van 27 Maart 1937, opgenomen in Publicatie Blad No. 80 is de rechtsbijstandquaestie geregeld. Deze wet wordt aangehaald onder de titel van „Rechtsbijstandsverordening". Op 4 September 1937 is deze nieuwe regeling in werking getreden en daarmede is ook vervallen het besluit van 25 November 1868 (P.B. No. 20) houdende vaststelling van een Reglement op de admissie en het costuum der practizijns en het toezicht van het Hof van Justitie over de handelingen der practizijns.

Artikel 8 van de Rechtsbijstandsverordening bepaalt:

„De practizijns staan onder het toezicht en discipline van het Hof van Justitie.

Het Hof van Justitie weert en beteugelt inbreuken en misslagen en is bevoegd om tot dat einde naar gelang der omstandigheden in eerste en hoogste ressort bij met redenen omklede beslissing een der navolgende straffen op te leggen: waarschuwing, berisping, schorsing in de oefening van de practijk, ten hoogste gedurende een jaar, zulks echter niet dan na verhoor van de belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen zijnde".

Krachtens dit artikel oefent het Hof van Justitie, optredende als college van toezicht en discipline het recht van toezicht en discipline over de practizijns. Men ziet dadelijk, dat er hier een onderscheid wordt gemaakt tussen het Hof van Justitie, optredende als rechtsorgaan bij de wet ingesteld om de rechtsmacht in burgerlijke en strafzaken te oefenen, en het Hof van Justitie, optredende als Raad van toezicht en discipline over de practizijns. Het Hof van Justitie als rechtsorgaan heeft aldus niets te zeggen over de handelingen der practizijns; alleen wanneer het optreedt in hoedanigheid van Raad van toezicht en discipline is het bevoegd oordeel te vellen over de handelingen der practizijns. Deze zijn aldus twee verschillende organen.

Het Hof van Justitie als rechter heeft in hoger beroep het recht te oordelen over een ingestelde vordering, wegens practizijnshonorarium. Alsdan zou het Hof het gevorderde practizijnshonorarium kunnen vaststellen. Als Raad van Toezicht en discipline over de practizijns mist het Hof die bevoegdheid.

Onder de oude wetgeving, toen er in burgerlijke zaken een tarief voor de practizijns bestond (want ik moet op de voorgrond stellen, dat in strafzaken nooit een tarief heeft bestaan) was het Hof optredende als Raad van Toezicht en discipline bevoegd, om wanneer een practizijn meer heeft gevorderd dan hetgeen het tarief hem toeliet, op klachte van de betrokken partij het gedeclareerde honorarium binnen de perken van het tarief te brengen. Sedert de afschaffing van het tarief in burgerlijke zaken bij de invoering der nieuwe procedure in 1920, heeft de Raad van Toezicht en discipline die bevoegdheid verloren.

Toen de heren Curiel zich tot het Hof van Justitie hebben gewend met een klacht over de, van hen gevorderde honoraria door de practizijns Lampe, Van der Meer en Eman, voor de behandeling der strafzaken welke tegen hen waren ingesteld, had het Hof optredende als Raad van Toezicht en discipline, geen bevoegdheid om zich over de hoegrootheid der gevorderde honoraria uit te laten, aangezien er geen tarief bestaat, binnen de perken waarvan het Hof zou moeten oordelen en handelen. Nergens in de wet wordt aan het Hof qua Raad van Toezicht en discipline een dergelijke bevoegdheid toegekend, noch zou de Raad zich kunnen beroepen op een bestaande gewoonte.

Artikel 7 van de Rechtsbijstandsverordening bepaalt, dat de practizijn zijn verdiensten en uitschotten berekent naar het daarvoor door den Gouverneur vastgesteld tarief. Dit tarief is tot nu toe nog niet vastgesteld, zodat het Hof van Justitie optredende als Raad van Toezicht en discipline in kennis nemende der ingediende klacht door de gebroeders Curiel, zich ten onrechte daarover heeft uitgelaten en bedragen voor verdiensten en uitschotten der betrokken practizijns heeft vastgesteld op eigen gezag. Door dit te doen heeft het Hof in de eerste plaats zich bemoeid met een materie, waarin alleen aan den Gouverneur bij de wet de bevoegdheid is toegekend.

In de tweede plaats, zelfs indien het Hof de gedeclareerde bedragen te hoog vond en meende, dat de betrokken practizijns zich schuldig hebben gemaakt aan een ongeoorloofde handeling, dan had het Hof slechts de bevoegdheid in zijn hoedanigheid van Raad van Toezicht en discipline, om den betrokken practizijns een waarschuwing te geven, desnoods met verzoek, om hun declaraties te matigen. De Raad van Toezicht en discipline had de heren Curiel beter kunnen helpen door tussen partijen te interveniëren en een schikking tot stand te brengen. Trouwens volgens 's Hofs eigen woorden, vervat in zijn beschikking van 2 Maart 1942, zouden de aanklagers het Hof alleen hebben verzocht, de betrokkenen op hun onredelijke optreden (leze rekening) te wijzen en bij hen aan te dringen op matiging hunner eisen. Instede binnen het perk van het verzoek der aanklagers te blijven, waarmede de belangen der aanklagers waarschijnlijk beter zouden zijn gediend, gaat de Raad over tot het vaststellen van honoraria, hetgeen buiten het kader zijner bevoegdheid is gelegen.

De bevoegdheden aan het Hof van Justitie toegekend als Raad van Toezicht en discipline over de practizijns, zijn zeer duidelijk in het hiervoren vermeld artikel omschreven. Als zodanig heeft het Hof alleen het recht om inbreuken en misslagen der practizijns te weren, en te beteugelen, en is tot dat einde bevoegd, naar gelang der omstandigheden, de daarbij bepaalde straffen op te leggen. Buiten de grenzen van gemeld artikel mag het Hof niet treden, zonder zich schuldig te maken aan onwettige handeling.

De bevoegdheid van het Hof in voormelde hoedanigheid, wordt beperkt tot het weren en beteugelen van inbreuken en misslagen, en naar gelang der omstandigheden mogen alleen de genoemde straffen worden opgelegd en geen andere. M.i. komt hierdoor de beschikking dd. 2 Maart 1942 van het Hof — waarbij honoraria der betrokken practizijns werden vastgesteld — in een vreemd licht te staan.

Om een practizijn te kunnen straffen moet er een inbreuk of misslag zijner zijde bestaan, zonder welke omstandigheid de bestraffing onmogelijk wordt [1]). In de tweede plaats zou geen der meer bedoelde straffen kunnen worden opgelegd, dan na verhoor van den belanghebbende of deze behoorlijk opgeroepen zijnde.

De strekking van dit „verhoor" van den betrokken practizijn is ook duidelijk, men zou hem niet mogen straffen, zonder hem eerst in de gelegenheid te stellen zich te verweren op de tegen hem ingediende klacht. De practizijn moet de inhoud der ingediende klacht leren kennen, voordat hij zich daartegen kan verweren.

Nu is de vraag, is dat het geval geweest met de klacht van de Heren Curiel? Neen. De meer bedoelde practizijns hebben geen van allen kennis genomen van de inhoud der tegen hen ingediende klacht. De President deelde hun mede in raadkamer, dat er een klacht was ingediend en dat de Heren Curiel bezwaren hebben gemaakt t.a.z. der gedeclareerde honoraria. Inzage der klacht — zoals het behoorde — hebben zij niet gekregen. In verband met deze klacht verzocht de President den betrokken practizijns om hun declaraties te willen specificeren.

Ten aanzien van deze procedure dient al dadelijk te worden opgemerkt, dat de practizijns niet in de gelegenheid werden gesteld om behoorlijk kennis te verkrijgen van de tegen hen ingediende klacht, hetgeen alleen dan mogelijk was, wanneer zij daarvan inzage hadden verkregen. De belanghebbenden hebben aldus alleen kunnen doen hetgeen de President hun had gevraagd, nl. specificatie van hun declaraties, met opgave van al hetgeen zij te dezen hebben gedaan.

Op de indiening dezer specificatie volgde de beschikking van 2 Maart 1942, waarbij de Raad, geheel op eigen gezag, bedragen voor de door de practizijns verrichte werkzaamheden heeft vastgesteld. Dat de Raad hier klaarblijkelijk een fout heeft gemaakt, lijdt geen twijfel. De Raad heeft bij het nemen dezer beschikking niet onder het oog gehad het feit, dat er geen tarief bestaat, zodat de practizijns niet aan een tarief zijn gebonden. Ergo kon de Raad moeilijk oordelen binnen de grenzen der wet, of de door de practizijns in rekening gebrachte bedragen, al dan niet binnen de perken van toelaatbaarheid waren. Zonder het bestaan van een wettig tarief, kon de Raad allerminst wettelijk uitmaken of de gevorderde bedragen exorbitant hoog zijn, zoals bij die beschikking werd overwogen.

De meer bedoelde beschikking had daarom voor de betrokken practizijns hoegenaamd geen bindende kracht, zijnde in het geheel niet op de wet gegrond. Al mocht de beschikking ook zijn genomen door een orgaan, nl. de Raad van toezicht en discipline over de practizijns, waarvoor de practizijns eerbied moeten hebben, kan men rechtens niet beweren, dat het niet willen voldoen aan de inhoud dier beschikking gebrek aan eerbied voor dat orgaan betekent. Het orgaan heeft een fout gemaakt, voor de gevolgen waarvan de practizijns niet de dupe behoeven te zijn. De Raad moet de consequentie van deze fout zelf dragen. De practizijn behoort eerbied te hebben voor de rechterlijke autoriteiten, aldus voor het Hof als Raad van toezicht en discipline, doch niet voor hun handeling, welke niet op de wet berust.

Trouwens de quaestie van eerbied voor de rechterlijke autoriteiten is iets zeer relatiefs. Hoedanig en in welke vorm moet die eerbied tot uiting komen? Bestaat er een graad van eerbied? Dit zijn vragen die niet met zekerheid kunnen worden beantwoord. Ik ben van oordeel, dat eenieder, en ook de practizijns, eerbied moeten tonen aan de rechterlijke autoriteiten als zodanig optredende binnen de grenzen harer bevoegdheid. Echter wanneer een rechterlijke autoriteit zodanige handeling pleegt, die buiten de grenzen harer bevoegdheid gaat, zou niemand daarvoor eerbied kunnen hebben. Men moet onderscheid maken tussen eerbied aan den persoon en aan de handeling van een rechterlijke autoriteit. Ze zijn weer twee verschillende wijzen van eerbiedbetoon.

Omdat nu de practizijns Lampe, Van der Meer en Eman zich niet bij de door de Raad genomen beschikking van 2 Maart 1942 wilden neerleggen, omdat deze inbreuk doet op hun rechten en niet op de wet is gegrond, gaat de Raad verder en spreekt een schorsing van drie maanden tegen hen uit. Alvorens deze schorsing uit te spreken gaf de Raad bij monde van zijn voorzitter aan genoemde practizijns te kennen, dat hun een week bedenktijd wordt gegeven om hun houding nader te bepalen en te erkennen, dat hun houding in strijd is met de eerbied, welke de practizijn verschuldigd is aan de Raad.

Uit deze handeling van de Raad blijkt, dat hij zelf **begon te twijfelen** aan de wettigheid zijner beschikking van 2 Maart 1942, want ware dit niet zo, dan behoefde de Raad geen dwangmiddel te gebruiken om uitvoering zijner beschikking te verzekeren. Door te erkennen, dat de genomen beschikking anders niet uitvoerbaar zou zijn, wordt mede haar onwettigheid erkend, aangezien indien de beschikking op de wet gegrond ware, de uitvoering daarvan ook mogelijk zou zijn, en een dwangmiddel zou dan achterwege hebben blijven.

Niemand twijfelt, volgens de bepaling van artikel 8, dat de Raad geen bevoegdheid zou hebben om een practizijn te schorsing. Echter om een schorsing uit te spreken, moet er een zeer ernstige inbreuk of misslag van de zijde des geschorsten practizijns hebben bestaan.

Nu rijst de vraag: was er in het onderhavige geval een dusdanig ernstig vergrijp, dat de straf van schorsing rechtvaardigt?

Voor zover ik heb kunnen nagaan, is in de laatste vijftig jaren door de Raad van Toezicht en discipline geen straf van schorsing uitgesproken tegen een practizijn. Dit is een teken, dat men gerust kan aannemen, dat het gedrag en handelingen der practizijns gedurende al die tijd uitstekend zijn geweest. Dat nu plotseling drie practizijns worden geschorst op grond van gebrek aan eerbied aan de Raad, is een feit, dat in het oog van het publiek bedenkelijk moet zijn.

Vooral wordt dat feit zeer bedenkelijk, omdat de betrokken practizijns hun houding ten aanzien van 's Raads beschikking van 2 Maart 1942 niet hebben willen veranderen. Zij hebben hun vordering langs wettige weg tegen de gebroeders Curiel bij den gewonen rechter ingediend, ten einde dat daarop zou worden beslist. Sedert 24 September 1942 werden die vorderingen volgens de wet bij den griffier van het gerecht in de eerste aanleg ingediend, om daarmede te handelen overeenkomstig het bepaalde bij artikel 113 van onze burgerlijke rechtsverordening. Wij willen erkennen, dat de wet geen termijn voorschrijft, binnen welke tijd de oproeping dient te geschieden, doch de gewoonte is, dat onmiddellijk nadat aantekening daarvan in het algemeen register is gedaan, de rechter de oproeping beveelt. Waarom moest in deze gevallen tegen de Curiel tot nu toe worden gewacht?

Intussen, nu de Raad zijn zin niet heeft gekregen, omdat de betrokken practizijns hun vorderingen tegen de Curiel niet wilden intrekken, bleef er blijkbaar voor de Raad niets anders over, dan zijn tanden even te laten voelen. Echter zou de Raad moeten erkennen, dat er geen wettig dwangmiddel bestaat om den practizijn te dwingen een door hem gestelde vordering te laten varen.

Ten slotte moet ik wijzen op de samenstelling van het Hof van Justitie, dat gemelde beschikking heeft genomen. In de beschikking van 2 Maart 1942 wordt gezegd, dat deze genomen is door met Hof van Justitie in pleno in hoedanigheid voormeld, namelijk, door den President en vijf leden, terwijl de beschikking, waarbij de schorsing is uitgesproken, alleen wordt getekend door den President en den Substituut griffier. Volgens het reglement op de inrichting en samenstelling van de Rechterlijke Macht kan het Hof van Justitie slechts bestaan, zoals daarbij is bepaald. Volgens artikel 34 van gemeld reglement is het Hof van Justitie samengesteld uit een President, vier of vijf leden, drie leden plaatsvervangers, een Procureur-Generaal, een Advocaat-Generaal, een Griffier en een Substituut-Griffier, terwijl artikel 41 bepaalt, dat het Hof van Justitie in alle zaken met drie rechters vonnisse. Volgens artikel 19 van gemeld reglement mag op straffe van nietigheid geen beslissing worden genomen met een ander getal rechters dan bij vermeld reglement is bepaald. Hieruit blijkt m.i. dat de hiervoren genoemde beschikkingen van het Hof van Justitie nietig zijn.

A. E. Lampe.

[1]) Van Redactiewege is hier een zin geschrapt.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling:
12.12: Hr. Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
13.12: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 75A.
Shipping & Supplies: Hr. De Vlieger, tel. 244, Bernhardlaan 10.
Scheepvaart Afdeling:
12.12: Hr. De Troye, tel. 724, Emmastad 133A.
13.12: Hr. Zee, tel. 690, Emmalaan 1.
Dok-afdeling: Hr. Van Hasselt, tel. 468 en J. Prins, tel., 330.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdiensten Zondag 13 December: 9.30 uur Jeugddienst. Voorganger: Ds. J. Mietes. 17.00 uur: Catechismus-prediking. Voorganger: Ds. C. Th. Steenstra.

Telefoon Rio Canario: Wegens werkzaamheden aan het telefoon-kabelnet zullen alle telefoonverbindingen van de woonwijken Rio Canario Maandag, 14 December as. van 7 tot 16 uur onderbroken zijn.

Sportclub „Asiento": In verband met onze athletiekdag van Zondag 13 December worden de deelnemers gewezen op het volgende: 9.00 uur Junioren wedstrijden; 13.30 uur: Aanvang heren wedstrijden; 14.00 uur: Aanvang dames wedstrijden.

Zowel de verschillende groepsleiders als de juryleden worden verzocht om 13 uur aanwezig te zijn. Ook de Juryleden van 's morgens worden verzocht op tijd aanwezig te zijn. Programma's zijn op het terrein aanwezig. Tenslotte doen wij een beroep op alle deelnemers om de aanwijzingen van de wedstrijden op te volgen, in verband met de grote omvang van het programma.

Sociëteit „Asiento": „Toontje heeft een paard getekend": Voor de première van „Toontje heeft een paard getekend" op hedenavond, wordt de volgende regeling getroffen: Sluiting van de Club 19.30 uur Heropening 20.00 uur. Aanvang der voorstelling 20.30 uur precies.

Restaurant: Na afloop van de voorstelling zal een kreeftensalaatje of kreeftenschelp zeker wel in de smaak vallen. Voor de liefhebbers van verse kreeft dus een buitenkansje!

2e Voorstelling van „Toontje heeft een paard getekend": De tweede voorstelling van „Toontje heeft een paard getekend" zal plaats vinden op Woensdag, 16 December. Loting van volgnummers voor plaatsbespreking en plaatsbespreking zullen geschieden op Dinsdag 15 December van 16.15 tot 18.00 uur in de Club. Entree f 1.25 per persoon. Introductie toegestaan.